

IFLA-hírek

Az IFLA 71. könyvtári és információs világkongresszusa

Az Oslóban, 2005-ben tartott 71. IFLA-kongresszust több szatellitrendezvény előzte meg szinte Skandináviában. A kongresszus egybeesett a *Norvég Nemzeti Könyvtár* kibővített és felújított épületének felavatásával. (A Nemzeti Könyvtár egyébként már 1998-ban különvált az Egyetemi Könyvtártól, amellyel addig szimbiózisban élt, s amely 1999-ben az egyetem területén emelt új épületébe költözött.)

A kongresszuson 3200 küldött vett részt 115 országból. Összesen 161 ülést tartottak. A megnyitó ünnepségen *V. Harald király* is részt vett. A fő előadást *Francis Sejersted* professzor tartotta, aki a szellemi szabadságról, valamint a technológiának az ismeretekben és az információ archiválásában betöltött szerepéről szólt. A plenáris ülés más szónokai a nemzetiségek nyelvével kapcsolatos feladatokról, a szököár pusztításáról, a könyvtárak információátviteli szerepéről, a nemi különbségekről beszéltek.

Az IFLA/FAIFE (Free Access to Information and Freedom of Expression = az Információ Szabad Elérése és a Véleménynyilvánítás Szabadsága) ezen a kongresszuson bocsátotta ki szokásos éves jelentését a szellemi szabadságról és a könyvtárakról. E dokumentum néhány érdekesebb megállapítása:

- annak ellenére, hogy világszerte egyre inkább terjed az internet, sok helyütt, különösen Afrikában és Ázsiában még mindig a digitális szakadék problémáival küzdenek;
- növekszik a szűrőszoftverek alkalmazása a könyvtárakban, hogy a gyermekek számára biztonságossá tegyék az internet használatát;
- az országok többségében jelenleg nem okoz problémát a terrorellenes jogalkotás a könyvtári szolgáltatásokban, néhány országban (pl. USA, Hollandia, Szíria) mégis ez a helyzet;

- a szellemi szabadság csorbitása (cenzúra, a sajtószabadság korlátozása, az internet kormányzati ellenőrzése) továbbra is több országban sérti a könyvtárhasználók érdekeit;
- a könyvtárak sok helyen dicséretes erőfeszítéseket tesznek a HIV és az AIDS elleni harcban, s támogatják a nők hozzáférését az információhoz, számos országban azonban még sok tennivaló van ezen a téren.

Figyelmet érdemel az IFLA-nak az a kezdeményezése, melynek nyomán a fejlettebb nemzeti könyvtáros-egyesületek támogatást nyújtanak a fejlődő országok egyesületeinek. A kezdeményezés mögött az *American Library Association* áll.

A 2005-ös *Melinda and Bill Gates-díj* nyertese (egymillió dolláros díj) egy bangladesi szervezet volt, amely vízi járműveket mozgókönyvtárakká alakított, hogy ezekkel vigye a korszerű technológiát a dokkokba.

A tudományos és műszaki szekció az *Oslói Egyetem Kórházi Könyvtárában* tartott ülést a szabadon hozzáférhető szakirodalom perspektíváiról. Az *Emerald Publishing Group* szponzorálta a kiadók és a könyvtárak kapcsolatával foglalkozó műhelyt. Ezen nyilván jelentős részt foglalt el az Emerald tevékenységének bemutatása és promóciója, majd az ülés négy csoportra válva a következő témákat vitatta meg:

- milyen hatással vannak a könyvtárakra a felsőoktatási intézményekben zajló legújabb fejlemények a kutatás és az oktatás terén;
- a Google hatása a könyvtáros szerepére;
- az intézményi dokumentumtárak (szürke és alternatív irodalom, új források, konferenciaanyagok, kutatási jelentések, integrált médiaanyagok stb.) kihatása a hivatásos kiadók tevékenységére (pl. a szerzői és intézményi copyright);
- a könyvtár- és információtudományi folyóiratokban megjelenő szakirodalom globális perspektívái (pl. a különféle szakterületeken szóródó cikkek).

A kongresszuson bejelentették, hogy letelt *Kay Raseroka* (Botswana) elnöki periódusa, s tőle *Alex Byrne* (Ausztrália) vette át a tisztséget. Az alelnöki funkciót *Claudia Lux* (Németország) tölti be. Az IFLA új főtitkára, *Peter Lor* először vett részt kongresszuson ebben a minőségében.

/GELFAND, Julia: IFLA 2005: 71st World Library and Information Congress. = *Library Hi Tech News*, 9. sz. 2005. p. 15–17./

Információs társadalom

Az IFLA/FAIFE megerősíti elkötelezettségét az *Információs Társadalom Világtalálkozóján* (*World Summit on the Information Society = WSIS*) Genfben, 2003 novemberében kifejtett elvek iránt. Ezen az alapon arra ösztönzi a tuniszi kormányt, hogy a 2005 novemberében Tuniszban tartott világtalálkozón és utána azon legyen, hogy minden akadály elháruljon az információhoz való szabad hozzáférés, a kifejezés és a gyülekezés szabadsága elől.

Szerzői jog

Az IFLA-nak a szerzői joggal és egyéb jogi kérdésekkel foglalkozó bizottsága aggodalmát fejezi ki, hogy az USA és Japán ellenállása miatt nem történt kellő előrehaladás a szerzői jog alkalmazásában a kivételek és korlátozások a könyvtárak és használók érdekeinek megfelelő, az ismeretekhez való hozzáférést elősegítő értelmezésében a Genfben, 2005. július 20–22-én tartott kormányközi találkozón.

Hans-Peter Geh-ösztöndíj

Hans-Peter Geh, az IFLA korábbi elnöke ösztöndíjat alapított a Szovjetunióból kivált államok könyvtárosai számára, hogy részt vehessenek az IFLA rendezvényein, konferenciáin, szemináriumain. Az ösztöndíj összege 1135 EUR.

Az internet menedzselése

Az IFLA 2005. szeptember 6-ai nyilatkozatában fejtette ki az internet irányításával és menedzselésével kapcsolatos álláspontját. Kiindulópontja szerint az a cél, hogy az információhoz való hozzáférést és a szólásszabadságot ne akadályozza

semmiféle korlátozás, s az internet járuljon hozzá a társadalmi, gazdasági és kulturális fejlődéshez az egész világon. Ezért az internet irányításában valamennyi érdekelt félnek (kormányok, civil szervezetek, gazdasági élet) részt kell kapnia.

IFLA-tisztségviselők

Az IFLA tisztségviselőinek teljes névsora, címe és elérhetősége olvasható az *IFLA Journal* 2005. 4. számában.

IFLA-kongresszus Szöulban

Az IFLA 2006. augusztus 20–24-e között Szöulban tartja világkongresszusát (*WLIC = World Library and Information Congress*). Megjelent egy felhívás a poszterprezentáción való részvételre, valamint tájékoztatók a kongresszus programjáról és csatlakozó rendezvényeiről.

/IFLA Journal, 31. köt. 4. sz. 2005. p. 370–384./

Bibliográfiai szabványok

Az IFLA és a *Nemzeti Könyvtárak Igazgatóinak Konferenciája* (CDNL) közös vállalkozása, az *IFLA-CDNL Alliance for Bibliographic Standards* (ICABS) 2005-ben két ülést is tartott. Az egyik az *UNIMARC* kérdéseivel foglalkoztak (az *UNIMARC* kézikönyv XML-es bemutatása, a *MARC21* alkalmazása XML-ben, az XML szerepe és távlatai a könyvtári információs rendszerekben, a *MARC/XML* rekordok lehívása a *Library of Congress* katalógusából az *SRW/U* és a *Z39.50* protokollok használatával). A másik ülésen a két éve alakult IFLA-CDNL ABS szélesebb nyilvánosság előtt mutatta be tevékenységét, főként a digitális gyűjtemények létrehozása és kezelése terén.

A bibliográfiai leírás revíziója

Az *IFLA Katalógizálási Szekciója* működteti az *FRBR* (*Functional Requirements for Bibliographic Records*) *Rewiew Groupot* és az *ISBD Review Groupot*. A két revíziós csoport tevékenységéről részletes beszámoló olvasható a *SCATNews* 2006. januári számában. A *FRAR* (*Functional Requirements for Authority Records*) tervezetét az IFLANET-en tették közzé 2005 júliusától október-

ig, amelyhez 12 magánszemély és 13 intézmény szólott hozzá. A FRAR munkacsoport megkezdte az észrevételek feldolgozását.

A katalogizálás nemzetközi irányelvei

Az IFLA Meeting of Experts on an International Cataloguing Code (IME ICC) harmadik találkozóját Kairóban tartották 2005. december 12–14-én. A cél ugyanaz volt, mint a két megelőző összejöve-

len: az 1961-es *párizsi alapelvek* új változatának (Statement of International Cataloguing Principles) kidolgozása. A katalogizálás nemzetközi alapelveivel foglalkozó állásfoglalás tervezete mellett a konferencia az arab nyelvű dokumentumok katalogizálási kérdéseivel (személynevek, testületek nevei, sorozati kiadványok, egységes címek stb.) is foglalkozott.

/SCATNews, 24. sz. 2006. január, p. 1–8./

Összeállította: Papp István

SZAKFORDÍTÓI SZOLGÁLTATÁSOK

AKCIÓ!!!

**A kiválasztott nyelv fordítási költségéből
egész májusban 5 % kedvezményt
biztosítunk önnek!**

Éljen az alkalommal és most rendelje meg szolgáltatásunkat!

Nincs ideje, bonyolult szakszövegeket fordítani?

A legérdekesebb tanulmányok pont azon a nyelven vannak, amit ön nem beszél?

Úgy érzi, hogy lektoráltatnia kéne az ön által lefordított szöveget?

Egy jól felkészült tolmácsra lenne szüksége?

Nálunk mindenre talál megoldást!

Keressen bennünket!

Vegye igénybe szolgáltatásainkat!

Szakfordítás idegen nyelvről magyarra: **1.8 Ft/karakter**

Szakfordítás magyar nyelvről idegen nyelvre: **2.5 Ft/karakter**

TOVÁBBI ÁRAINK HONLAPUNKON TALÁLHATÓK

Bővebb információért keresse munkatársunkat a

(1) 457-5314 telefonszámon, vagy a **forditas@info.omikk.bme.hu** e-mail címen
és tekintse meg a **www.info.omikk.bme.hu** címen weboldalunkat!

